

JAAERVERSLAG 2024

Uitgebracht door het bestuur Stichting Tuin Tsjaikofskilaan

November 2025

1. Drrroomland, algemeen

1.1. Missie

Drrroomland is een kleinschalig nutstuincomplex waar biologisch wordt gewerkt zonder gebruik van kunstmest, bestrijdingsmiddelen of gecoate zaden. Het is een oase van rust waar men de natuur van dichtbij kan beleven. Daarnaast wil Drrroomland fungeren als een ontmoetingsplaats voor buurtbewoners en kwetsbare groepen in de samenleving. Tevens zet zij zich in voor de 'groene opgaven' van Rotterdam zoals het bevorderen van de biodiversiteit.

1.2. Omschrijving

De oppervlakte van het complex beslaat ongeveer 10.000 m². Er zijn circa 100 nutstuintjes van gemiddeld 35m². De overige 6000m² bestaat uit een algemeen gedeelte waarin zich een kruidentuin, composthoop, natuurvijver, hostaborder, tuinhuis en speelhoek bevinden. Verder zijn er fruitbomen, nestkasten, een kippenren en een bijenstand te vinden op het erf. De tulpenboom is één van de grootste tulpenbomen in Nederland.

1.3. Organisatie

Drrroomland wordt bestuurd door de Stichting Tuin Tsjaikofskilaan (STT). Het bestuur is verantwoordelijk voor de instandhouding, het onderhoud en het toezicht op het gebruik van de tuin volgens het huishoudelijk reglement en conform de statuten van STT.

1.3.1. Vrienden van Drrroomland

Vrienden van Drrroomland zijn donateurs en hebben geen eigen nutstuin. Wel hebben zij een sleutel zodat zij altijd toegang hebben tot het complex. Vrienden zijn vaak oud-tuinders of omwonenden die Drrroomland een warm hart toedragen. Zij worden betrokken bij het algemeen onderhoud van de tuin tijdens de vrijwilligersweekenden en/of activiteiten die georganiseerd worden.

1.3.2. Commissies

Om het onderhoud en de activiteiten op Drrroomland te organiseren zijn er de volgende commissies actief:

- onderhoudscommissie
- activiteitencommissie
- schoonmaakcommissie
- compostcommissie
- snoeicommissie
- biodiversiteitscommissie

1.4. Openstelling terrein Drrroomland

Tuinders en Vrienden van Drrroomland hebben een sleutel en kunnen Drrroomland op ieder moment bezoeken. Om de buurtbewoners en belangstellenden ook van het terrein te kunnen laten genieten is de poort in het weekend overdag geopend. Daarnaast is het terrein toegankelijk voor de Stichting Martha Flora en Stichting Wortel.

1.5. Onderhoud terrein

Vanaf maart tot en met oktober wordt maandelijks (vrijwel altijd in het eerste weekend van de maand) een vrijwilligersweekend gehouden waarbij tuinders, onder leiding van de onderhoudscommissie, aan de slag gaan met onderhoudswerkzaamheden op de gemeenschappelijke stukken van het terrein. Per tuin is een tuinder verplicht vier dagdelen per jaar mee te werken tijdens deze vrijwilligersweekenden. Op dinsdagochtend is er een groep tuinders actief die elke week het algemene onderhoud aan met name de rechter-, en de achterakker verzorgt. Daarnaast zijn er individuele tuinders die het onderhoud van specifieke (aan hen toegewezen) gemeenschappelijke stukken verzorgen.

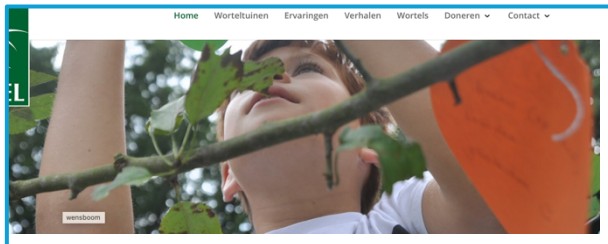
1.6. Website en nieuwsbrief

Drrroomland heeft een eigen website (<https://drrroomland.nl>) en van maart tot oktober wordt maandelijks een nieuwsbrief verstuurd naar tuinders en Vrienden van Drrroomland. Daarnaast wordt een mail verstuurd wanneer het gaat om oproepen voor activiteiten of mededelingen vanuit het bestuur.

1.7. Bijzondere functies van Drrroomland

1.7.1. Stichting Wortel

Er zijn kinderen die hun ouders heel weinig zien. Bijvoorbeeld omdat ze niet meer thuis kunnen wonen of doordat na een scheiding het contact met één van de ouders moeilijk is geworden. Voor die kinderen biedt Stichting Wortel natuurlijke ontmoetingsplekken, de zogenoemde Worteltuinen. Plekken waar een kind samen met zijn vader, moeder, grootouders of een andere belangrijke volwassene op neutraal terrein kan afspreken en genieten van het buiten zijn. Sinds 2020 is Drrroomland een Worteltuin.

Meestal komen de aanvragen voor een bezoek vanuit jeugdzorgorganisaties in Rotterdam of via pleeggezinnen. Eén van onze tuinders is namens Drrroomland contactpersoon voor Stichting Wortel en coördineert de bezoeken.

Stichting Wortel heeft op dit moment ruim 20 Worteltuinen verspreid over Nederland. Inmiddels is een aantal jeugdzorgorganisaties op Drrroomland komen kijken en ze zijn heel enthousiast over de rust en de ruimte die de tuin biedt. Niettemin zou het mooi zijn om het aantal bezoeken aan Drrroomland te vergroten zodat meer kinderen en hun ouders van de fijne sfeer op de tuin kunnen genieten.

1.7.2. Therapeutisch tuinieren door Horizon locatie Bergse Bos

Horizon, locatie Bergse Bos, is een instelling voor jeugdzorg, waar kinderen met gedragsproblemen en hun gezin behandeling en begeleiding kunnen krijgen.

Door deze vestiging wordt één tuin op Drrroomland gehuurd waar kinderen onder begeleiding van een therapeut kunnen tuinieren.

1.7.3. Bijenstand en bijeenkomsten imkersvereniging

Op Drrroomland staat een bijenstand met kasten voor volken honingbijen. Deze worden verzorgd door onze voorzitter Gino Groenewegen. De bijentuin is alleen onder begeleiding toegankelijk en op verzoek worden rondleidingen gegeven. Getracht wordt zo natuurlijk mogelijk te imkeren, dat wil zeggen: geen zwermverhindering en de honingbijen op eigen honing de winter in.

Naast honingbijen krijgen solitaire bijen, hommels en andere insecten voldoende aandacht op Drrroomland met onder meer insectenhôtels, het inzetten op inheemse drachtplanten en andere maatregelen.

De Rotterdamse imkervereniging 'Ambrosiusgilde Rotterdam' komt met haar cursisten van de 'Basiscursus bijenhouden' tijdens het honingseizoen hun honing slingeren op Drrroomland.

1.8. Financieel

Drrroomland heeft een stabiele financiële huishouding en ontvangt geen structurele subsidie. De inkomsten worden verworven door de jaarlijkse huur van de tuinders. De hoogte van de huursom wordt jaarlijks vastgesteld. Uitgangspunt is dat we de huur laag willen houden zodat een tuin ook beschikbaar is voor tuinders die het minder breed hebben. Ook de "Vrienden van Drrroomland" dragen financieel bij. Zij hebben een sleutel en kunnen in de tuin wandelen en/of meewerken aan het algemene onderhoud van de tuin. Naast deze huurinkomsten, zijn er inkomsten als gevolg van activiteiten.

Het tuinhuis, inclusief het terras, kan gehuurd worden door tuinders, Vrienden van Drrroomland en particulieren tegen een kleine onkostenvergoeding. Ook lokale kleine zelfstandigen kunnen het tuinhuis huren voor bijvoorbeeld workshops, cursussen, lessen of vergaderingen. Tijdens evenementen (wintermarkt, stekjesmarkt, Verborgten Tuinen e.a.) wordt een kleine bijdrage gevraagd voor consumpties en stekjes. Deze extra inkomsten zijn hard nodig om de overige kosten die we als tuin maken te kunnen betalen. Naast deze inkomsten kunnen we jaarlijks een beroep doen op subsidiemogelijkheden van bijvoorbeeld Burendag en NLdoet!. Dankzij deze subsidies kunnen we grotere projecten oppakken om de tuin te verbeteren.

De uitgaven worden grotendeels bepaald door de kosten die we aan de gemeente Rotterdam betalen voor de huur van het perceel. Overige kosten die de stichting heeft betreffen verzekeringen, gemeentelijke belastingen en onderhoudskosten voor de algemene delen van de tuin, het tuinhuis en de kippenren. De laatste jaren is een klein budget vrijgemaakt voor public relations om aandacht te vragen voor de (buurt)activiteiten zodat er meer bezoekers komen. De stichting is niet btw-plichtig.

2.0. Drrroomland, 2024

2.1. Organisatie

Begin 2024 bestond het bestuur van STT uit voorzitter Gino van Groenewegen, secretaris Vera Petrij, penningmeester Peta Klaassen, Jelle Veldhuisen vanuit de onderhoudscommissie en Ellen Pouw vanuit de activiteitencommissie. Halverwege 2024 trad Jelle Veldhuisen af. Het bestuur kwam in totaal 12 keer bijeen.

2.2. Tuinders en Vrienden van Drrroomland

In 2024 waren 100 percelen in gebruik. Acht tuinders zegden hun tuin op en zeven nieuwe tuinders kregen een tuin. Eind 2024 stonden twaalf gegadigden op de wachtlijst. Eind 2024 waren er 43 Vrienden van Drrroomland.

2.3. Activiteiten voor tuinders en Vrienden van Drrroomland

2.3.1. Nieuwjaarsborrel

In 2024 werd op 21 januari de jaarlijkse nieuwjaarsborrel gehouden. Tuinders namen zelfgemaakte borrelhapjes mee en de voorzitter vertelde over de bijzonderheden van het afgelopen jaar en de plannen voor 2024. Tevens werd kort verslag gedaan van de financiële status van de Stichting Tuin Tsjaikofskilaan.

2.3.2. Cursus teeltplan

In februari 2024 werd op twee avonden een cursus Teeltplan voor de moestuin gegeven, door Caroline de Vlaam. Beide avonden waren volgeboekt, met per avond 16 deelnemers. Het waren informatieve en gezellige avonden.

2.3.3. Excursie educatieve tuin de Enk

Op 21 augustus gingen tien tuinders mee op excursie naar de educatieve tuin de Enk. De Enk ligt midden in de wijk Vreewijk in Rotterdam Zuid en is zo'n twee hectare groot. Dat is tweemaal zo groot als Drrroomland. Elk seizoen kan er worden getuinierd door kinderen van de basisschool en het kinderdagverblijf. We werden gastvrij ontvangen door een educatie medewerker en een tuinman van de Enk. De Enk is onderdeel van Natuurstad Rotterdam. Een deel van de Enk is, net als Drrroomland, verhuurd aan wijkbewoners, die er op percelen van 17 of 35 m² een moestuin onderhouden. De Enk heeft ongeveer dertig van zulke tuinen. De rondleiding ging, behalve langs het educatieve gedeelte en de verhuurde nutstuinen, ook langs een grote kruidentuin en een blote voeten wandelpad. Het was een inspirerend bezoek.

2.4. Activiteiten samen met de wijk en Rotterdam

2.4.1. Gluren bij de Buren

Op 4 februari nam Drrroomland voor het eerst deel aan de activiteit Gluren bij de Buren. Gluren bij de Buren is een amateurkunstenfestival dat in een vijftigtal gemeenten verspreid over Nederland plaatsvindt. Het festival staat voor sociale impact, cultuurparticipatie en inclusiviteit. De programmamakers koppelen aangemelde artiesten en locaties aan elkaar. Op Drrroomland hadden we twee leuke voorstellingen van het Oudjescabaret en twee voorstellingen van de fantastische Japanse gitarist Naoki Jo. Ondanks de kou kwamen er vele mensen bij ons “gluren”.

2.4.2. Waardenworkshop met Groen 010

Op 21 februari zijn twaalf tuinders van Drrroomland en twaalf externen vanuit Groen 010 met elkaar in gesprek gegaan over de waarde van groene initiatieven in de stad in het algemeen en van Drrroomland in het bijzonder. Het ging hierbij niet zo zeer over geld, maar vooral over wat er werkelijk toe doet. De intrinsieke waarden van groene initiatieven kan onderzocht worden met het zogenaamde ‘Diamantmodel’. Dit model is in samenwerking met Groen010 ontwikkeld aan de Universiteit van Wageningen binnen het Edible Cities Network. Met dit model kunnen onderbelichte waarden, belanghebbenden en de kracht, zwakte en kansen van groene initiatieven in beeld worden gebracht.

Vrijwel unaniem vonden de deelnemers het sociale aspect van samen een tuin onderhouden van zeer grote waarde. Een van de deelnemers merkte op: “Drrroomland is mijn kroeg. Hier kom ik met mensen in gesprek, die ik anders nooit zou spreken”. Ook het feit dat allerlei (semi) ideële organisaties en groepen gebruik maken van de faciliteiten van Drrroomland draagt bij aan de sociale waarde van het complex. Verder werd door de deelnemers als zeer positief gewaardeerd dat Drrroomland zich inzet voor verbetering van de biodiversiteit. Enerzijds probeert Drrroomland dit te bereiken door biologisch te werken (geen kunstmest of pesticiden) maar ook door op een ecologisch verantwoorde manier de algemene delen van Drrroomland te onderhouden. Verder werd als positief gewaardeerd dat Drrroomland op tal van manieren probeert tuinders, Vrienden van- en bezoekers van Drrroomland mee te nemen in dat verhaal.

2.4.3. Stekjesmark

Op 11 mei werd de jaarlijkse Stekjesmarkt georganiseerd. De door tuinders ingebrachte stekjes werden te koop aangeboden aan andere tuinders, buurtgenoten en overige belangstellenden. Ook was er een horeca tafel met zelfgebakken taart. De opbrengst is gebruikt door Drrroomland ten bate van het onderhoud van de tuin. Voor geïnteresseerden waren er rondleidingen inheemse planten op Drrroomland.

2.4.4. Verborgen Tuinen

Op 1 en 2 juni deed Drrroomland mee met de Verborgen Tuinen dagen. We hebben 321, vaak verraste en heel enthousiaste, bezoekers ontvangen. Bezoekers werden onthaald op zelfgebakken taart en er waren rondleidingen met als thema inheemse planten.

2.4.5. Outdoor Office Day

Sinds 2019 is Outdoor Office Day een jaarlijks internationaal inspirerend event waar mogelijk wordt gemaakt dat mensen een dag buiten kunnen werken, dit met het doel het groen in de steden te promoten. Op 13 juni nam Drrroomland voor de tweede maal mee aan deze Outdoor Office Day en heeft een aantal mensen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om hun werkdag op Drrroomland door te brengen.

2.4.6. Wintermarkt

Op 8 december werd de jaarlijkse wintermarkt georganiseerd. Er was een grote opkomst van tuinders, buurtgenoten en overige Rotterdammers. Er werd huisgemaakte jam en honing van Drrroomland verkocht. Er waren kramen met gehaakte babypulletjes, tweedehands boeken, handgemaakte tassen en omslagdoeken. Ook was er een kraam met kaasjes van Mooimekkerland. Er was een levendige sjoelcompetitie, waarbij tuinders onverwachte talenten bleken te hebben. Het koor de Diva's fleurde het geheel op met kerstgezing.

2.5. Gebruik tuinhuis 2024

In 2024 werd het tuinhuis op regelmatige basis gebruikt voor diverse buurtactiviteiten.

- Schildercursus
- Zangavond, zangkoor de Diva's
- Kookles voor kinderen door de Kinderkeuken
- Kruidencursus
- Mandala's tekenen voor kinderen
- Workshop wetenschap en techniek voor kinderen door Mad Science
- Imkercursus, honingslingeren

Daarnaast werd het tuinhuis verhuurd voor feesten en partijen aan tuinders en particulieren. De vergoedingen kwamen ten goede aan Drrroomland en zijn ingezet voor het onderhoud van het perceel.

2.6. Overige aandachtspunten 2024

Eind 2023 werd de biodiversiteitscommissie opgericht. Deze commissie stelt zich ten doel de biodiversiteit op Drrroomland te bevorderen en tuinders, Vrienden van- en bezoekers van Drrroomland zoveel mogelijk mee te nemen in dat verhaal. De commissie kwam in 2024 tienmaal bij elkaar. Tijdens de Stekjesmarkt en de Verborgten Tuinen dagen werden er rondleidingen gegeven met als thema inheemse planten.

Op 26 juni werd een avond georganiseerd om tuinders en Vrienden van Drrroomland te informeren over de activiteiten van de commissie. Deze avond werd goed bezocht en werd afgesloten met de zomerborrel. In 2024 is de commissie vooral bezig geweest met het opstellen van de Visie ten aanzien van het onderhoud van de algemene delen van Drrroomland. De rode draad bij deze Visie is, dat alle keuzes die gemaakt worden bij het onderhoud van de algemene delen gericht moeten zijn op het bevorderen van de biodiversiteit op Drrroomland. Naar verwachting wordt deze visie, begin 2025, door het bestuur vastgesteld.

Door enkele perkbeheerders werd een lijst opgesteld met in 2024 op Drrroomland waargenomen planten op de algemene delen (zie bijlage plantenlijst Drrroomland 2024).

Rattenoverlast

Veel meer dan in andere jaren werden in 2024 rattenkeutels gezien in het opslagshok van de onderhoudscommissie en de keuken. Ook op het terrein werden er veel meer ratten waargenomen. Er werd overleg gepleegd met een bedrijf gespecialiseerd in ongediertebestrijding. Daarna werd een aantal maatregelen genomen. Tuinders werden geïnstrueerd nog beter op te letten zodat er nergens eetbare waren achterbleven. Koffie, koekjes en suiker uit de keuken werden voortaan bewaard in een afsluitbare box. In het opslagshok en de keuken werden rattenvallen geplaatst. Er werden enkele ratten gevangen. In 2025 zal bekeken worden of deze acties voldoende effect hebben gesorteerd, of dat er verdere stappen ondernomen moeten worden.